

1. Велислава Петрова, 2023, Отпадъкът като ресурс и въображение. Антропологически перспективи, ISBN:978-954-07-5812-1, Университетско издателство СУ Климент Охридски, София (хабилитационна монография)

1.1 Резюме на български език

Монографията представя първото цялостно антропологическо изследване на отпадъците в България. Книгата разглежда културната история на отпадъците, въображенията, които те пораждаат и начина, по който това влияе върху конструирането им като ресурс за различните актьори.

Темата е изключително актуална, защото отпадъците са материалното доказателство за човешкото въздействие върху околната среда и спешността от преосмисляне и предприемане на мерки за смекчаване на тези въздействия е от критично значение за човешката цивилизация. Насочването на фокуса към България е важно, тъй като темата е слабо изследвана, като същевременно страната си е спечелила славата на дестинация за третирането на отпадъците в Европейския съюз през последните години. За обект на изследване е избран град София, защото тя е градът с най-голяма икономика, съответно и с най-голямо количество битова смет, която се генерира в България и поради тази причина темата за боклука на София доминира медийните отразявания. Същевременно различните интереси около отпадъка като финансов, енергиен и политически ресурс в столицата са най-изявени.

Общият контекст на изследването е оформен от интензивната промяна и поставяне под въпрос на дисциплинарните граници на социалните науки и обхвата на интердисциплинарността вследствие на променените разбирания за отношението природа–култура (Tsing, 2015; Descola, 2005; Latour, 2006), както и с рedefиниране на човешката и естествена история и въобще на природата на човека като принадлежащ на животинския свят (Chakrabarty, 2009). Именно разбирането и изследването на начините, по които се охранява тази граница в различните общества, е от фундаментално значение за културната/социалната антропология като дисциплина.

Изследването на отпадъците представлява не просто перфектният изследователски казус за разбиране на тези социетални и дисциплинарни промени, но и отговаря именно на спешността на съвременната ситуация. Той събира в себе си свидетелството за три вида обществени промени, обвързани със същността на

антропологията като дисциплина. Първата е свързана със самата глобализацията и отпадането на въображението за локалност, защото сам по себе си отпадъкът трябва да бъде мислен в контекста на глобални сили и процеси (Burawoy, 2000; Gille, 2000) и/или интерскаларно доказателство за тази промяна (Hecht, 2018). Втората е свързана отново с отношението природа–култура, защото отпадъкът *par excellence* го разкрива през своята материалност (Edensor, 2005), показва как живеем в свят, в който тези граници са непрекъснато поставени под въпрос. Трета промяна, която препраща към обществените процеси, е интензивното развитие на консуматорското общество, което води и до промяната в количеството и отношението към отпадъците, като носи със себе си и усещането, че живеем в криза (O'Brien, 2008; Strasser, 2000).

За оформяне на предмета на изследване е въведена категорията боклук като „близо до опита понятие“ (Гиърц, 1998) като самият текст изгражда идеален тип по Вебер за тази категория, чрез който изследвам наративите, реконцептуализациите и употребите на отпадъците в България. Боклукът, като близко до опита понятие (Гиърц), и отпадъкът, като далечно до опита понятие (Гиърц), се отнасят и дефинират през съдържанието на сивите контейнери в София. Това съдържание е оформено исторически, институционално и културно и е изключително аморфно.

Възприемането на глобалната етнография (Burawoy, 2000) като изследователски подход прави възможно историческото вкореняване на глобалните процеси и вече е установен начин за разбиране на отпадъчните режими (Burawoy, 2000; Gille, 2000). Комбинирани са данните получени от дълбинни интервюта и неформални разговори с архивно събрани материали за целите на метода на разширения случай, а емпиричният материал е вписан в общата теоретична и аналитична рамка, предложена от Жужа Гиле по отношение на концептуализиране на отпадъчните режими в социалистическия блок (Gille, 2007) и понятието за социалоцен (Gille, 2022).

Изследователските резултати са организирани в три глави.

Първата разглежда културната история на отпадъците в България през темата за вторичните суровини и битовата смет през социализма и ги съпоставя с годините на прехода. Показано е, как тези специфични условия водят до промяна в материалната култура през образа на сивия контейнер като размесване на отпадъците вместо разделянето им се оказва тяхна основна специфика.

Втората от тези три глави се отнася към материалността и въображението около отпадъците в София. Понятието за материална култура възниква от утвърдената дефиниция на Даниел Милър (Miller, 1998). Основният случай, около който се разплита текстът, е анализ на напреженията около два конкретни случая: фаза 2 и фаза 3 на интегрирания проект за управление на отпадъци на София. Анализирани са как се развива въображението около отпадъците, какви са измеренията на материалната култура в случая и как те оформят позициите по темата. Става ясно, че именно начина, по който се конструира тази материалност, е в непрекъснат диалог с конструирането на отпадъците като ресурс, което е и темата на следващата глава.

Третата емпирична част се интересува от икономиките около отпадъците и това как материалността влиза във взаимодействие с икономическите измерения на отпадъците през три случая. На първо място, е анализ на функционирането на отпадъците като икономически феномен на ниво администрация през темата за такса битов отпадък. След това е изследвано конструирането на РДФ (твърдото гориво от отпадъци) като стока. Основният изследователски интерес е насочен към финансовите и материални потоци и спецификата на сметоизвозването. Третата подчаст се отнася към разделното събиране и рециклирането, като връзката помежду им е през материалното съдържание на сивите контейнери, които трайно се превръщат и в метафора. Общата нишка, която преминава през трите теми, е темата отпадъкът като съревнование.

Въз основа на проведените изследвания са направени следните изводи:

Дискурсите за отпадъци в България следват общата традиция към индивидуализация на политиките за околна среда. В контекста на атомизация на социалните отношения и неолиберализация на икономиката, пренасочването на акцента към индивидуалните усилия е много по-лесно като социална и икономическа цена, като същевременно създава усещане, че нещо се прави. В България по отношение на отпадъците тази промяна съвпада и с разпадането на социалистическата икономика и организация на социалната държава, а преориентирането на усилията към индивида позволява на публичните власти да се оттеглят от процеса.

Културните и исторически специфики оформят материалната култура на отпадъка в България като нещо аморфно и често носещо отвращение. Отпадъците са като поле, разкъсано от множество (частни) икономически интереси, се трансформират

в символен или политически капитал. В следствие от това, дебатите по отношение на отпадъците се концентрират в позициите „за“ и „против“ конкретни съоръжения, а не по същество в питането за бъдещето на отпадъците.

Непрекъснатото позициониране на отпадъците и свързаните с тях продукти (РДФ, битова смет, рециклируеми материали) в полето на боклука е довело до конструирането им като проблем, а не на възможност, което позволява спекулации с тях.

Отпадъците по същността си се оказват сложен и трудно обозрим от една-единствена перспектива феномен в границите на капитализма, който освен това е изключително емоционален и структуриран от необходимостта за преценяване на баланси. На локално ниво тази сложност, кондиционирана от материалността им, ги трансформира в печеливш бизнес. Тази форма на трудна обозримост се поддържа и чрез условията на системите за третиране.

По отношение въздействието върху околната среда, единственото глобално решение, с което разполагаме е намаляване на отпадъците. За да го постигнем трябва да преосмислим икономическата система на глобално ниво и да вземем сериозни политически решения. На локално ниво, на първо място следва да бъде възстановено доверието в публичните политики по отношение на отпадъците, които следва да бъдат устойчиви и в обществен интерес. Подобни политики могат да създадат общностни връзки, ако се базират на близост и ангажираност.

След това, се налага промяна на финансовите механизми около отпадъците. Това следва да бъде съчетано и с прозрачност по отношение на икономическите режими, в които отпадъците попадат.

И, за да променим сегашните политики и практики за отпадъците, трябва да преработим начина, по който ги виждаме и разбираме. Отпадъците могат да бъдат обработвани в по-малки общности, но това изисква обществено споразумение и промяна в тяхната стигматизация.

За да сработят тези решение е необходимо преработване на терминологията и експертно мнение в областта на антропологията. В противен случай рискуваме експертните, активистките, гражданските и политически позиции да не намират общ език и да продължават да бъдат управлявани от частно-пазарни процеси.

1.2 Резюме на английски език

This monograph presents the first comprehensive anthropological study of waste in Bulgaria. The book examines the cultural history of waste, the imaginaries it generates and the way this influences its construction as a resource for different actors.

The subject is highly relevant because waste is the material evidence of human impact on the environment and the urgency of rethinking and taking measures to mitigate these impacts is critical to human civilization. The focus on Bulgaria is important as the theme is under-researched, while the country has earned a reputation as a destination for waste treatment in the European Union in recent years. The city of Sofia was chosen as the main research case study because Sofia is the city with the largest economy and therefore the largest amount of municipal waste generated in Bulgaria, and therefore the topic of garbage in Sofia most often dominates media coverage. At the same time, the different interests around waste as a financial, energy and political resource in the capital are the most prominent.

The general context of the study is shaped by the intense change and questioning of the disciplinary boundaries of the social sciences and the scope of interdisciplinarity as a result of changed understandings of the nature-culture relationship (Tsing, 2015; Descola, 2005; Latour, 2006), as well as with the redefinition of human and natural history and the human kind in general as part of the animal world (Chakrabarty, 2009). Understanding and exploring the ways in which this boundary is policed in different societies is fundamental to cultural/social anthropology as a discipline.

The study of waste not only represents the perfect research case study for understanding these social and disciplinary changes, but also responds precisely to the urgency of the contemporary situation. It brings together the evidence of three kinds of societal change tied to the nature of anthropology as a discipline. The first relates to globalization itself and the abandonment of the imagination of locality, as waste itself must be considered in the context of global forces and processes (Burawoy, 2000; Gille, 2000) and/or interscalar evidence of this change (Hecht, 2018). The second relates again to the nature-culture relationship, because waste par excellence reveals it through its materiality (Edensor, 2005), showing how we live in a world where these boundaries are constantly questioned. A third shift, which refers to broader societal processes, is the intense

development of a consumer society, which also leads to a transformation in the quantity and attitude towards waste, bringing with it the perception that we are living in crisis (O'Brien, 2008; Strasser, 2000).

To frame the research object, the category of garbage is introduced as "a concept close to experience" (Geertz, 1998) and the text itself constructs a Weberian ideal type for this category, through which I explore narratives, reconceptualizations and uses of waste in Bulgaria. Garbage, as a concept close to experience (Geertz), and waste, as a concept distant from experience (Geertz), are related and defined through the contents of grey bins in Sofia. This content is shaped historically, institutionally and culturally and is highly amorphous.

The adoption of global ethnography (Burawoy, 2000) as a research approach makes the historical embedding of global processes necessary and is now an established way of understanding waste regimes (Burawoy, 2000; Gille, 2000). Data obtained from in-depth interviews and informal conversations are combined with archival material collected for the purposes of the extended case method, and the empirical material is inscribed within the general theoretical and analytical framework proposed by Szuzsa Gille in terms of conceptualizing waste regimes in the socialist bloc (Gille, 2007) and the notion of the Socialocene (Gille, 2022).

The research findings are organized in three chapters.

The first examines the cultural history of waste in Bulgaria through the topic of secondary raw materials and household garbage during socialism and compares it with the transition years. It shows how these specific conditions lead to a change in material culture through the image of the grey bin as the mixing of waste instead of its separation turns out to be its main specificity.

The second of these three chapters addresses the materiality and imagination around waste in Sofia. The notion of material culture borrows from Daniel Miller's well-established definition (Miller, 1998). The main case around which the text unravels is an analysis of the tensions surrounding two case studies: phase 2 and phase 3 of Sofia's integrated waste management project. It analyses how the imagination around waste develops, what the dimensions of material culture are in the case study and how they shape positions on the issue. It becomes clear that it is how this materiality is constructed that is in continuous dialogue with the construction of waste as a resource, which is the topic of the next chapter.

The third empirical chapter is focused on the economies around waste and the way in which materiality interacts with the economic dimensions of waste through three case studies. First, there is an analysis of the operation of waste as an economic phenomenon at the level of administration through the topic of the household waste charge. Next, the construction of RDF (refuse derived fuel) as a commodity is explored. The main research interest focuses on the financial and material flows and the specificity of waste disposal. The third sub-part refers to separate collection and recycling, and the relationship between them is through the material content of grey bins, which also permanently become a metaphor. The common thread running through all three themes is the theme of waste as competition.

The following conclusions were drawn based on the research.

The discourses on waste in Bulgaria follow the general tradition towards individualization of environmental policies. In a context of atomization of social relations and neoliberalization of the economy, shifting the focus to individual efforts is much easier in terms of social and economic costs, while creating a perception that something is being done. In Bulgaria, in terms of waste, this shift coincides with the collapse of the socialist economy and the organisation of the welfare state, and the reorientation of efforts towards the individual allows public authorities to withdraw from the process.

Cultural and historical specificities shape the material culture of waste in Bulgaria as something amorphous and often disgusting. Waste is a field torn apart by multiple (private) economic interests, transformed into symbolic or political capital. As a consequence, the debate on waste concentrates on the positions for and against specific facilities, rather than on the substantive questioning of the future of waste.

The continuous positioning of waste and related products (RDF, municipal garbage, recyclables) in the garbage field has led to their construction as a problem rather than an opportunity, allowing speculation about them.

Waste, by its very nature, turns out to be a complex phenomenon, difficult to see from a single perspective, within the boundaries of capitalism, which is, moreover, highly emotional and structured by the need to assess balances. At the local level, this complexity, conditioned by its materiality, transforms it into a profitable business. This form of difficult perspectivism is also maintained through the conditions of treatment systems.

In terms of environmental impact, the only global solution we have is waste reduction. To achieve this, we need to rethink the economic system at a global level and take serious

political decisions. At local level, first and foremost, trust should be restored in public policies on waste, which should be sustainable and in the public interest. Such policies can create community bonds if they are based on proximity and commitment.

Next, the financial mechanisms around waste need to change. This should also be combined with transparency regarding the economic regimes in which waste falls.

And, to change current policies and practices on waste, we need to redesign the way we see and understand it. Waste can be handled in smaller communities, but this requires social agreement and a change in its imagination.

For these solutions to work, a revision of terminology and anthropological expertise is needed. Otherwise, we run the risk that expert, activist, civic and political positions will not find common ground and will continue to be driven by private-market processes.

2. Велислава, Петрова. 2023. UnEssay: „Не-есето“ като форма на оценяване, СеминарБГ #25

2.1 Резюме на български език

Текстът представя и анализира опита ми с прилагане на т.нар. не-есе (un-essay), което представлява форма на контрол на знанията ангажирана с овладяването на т.нар. transferable skills. Методът, както се вижда от наименованието, се дефинира през отричане на традиционното академично (5 параграфно) есе. Мотивите за въвеждането му са разгледани в контекста на обучението в специалност Културология, където студентите се дипломират като специалисти, за които социалните науки и антропологията в частност представляват част от необходимия им инструментариум за разбиране на културните процеси. Ето защо, извън строгите антропологически и методологически дисциплини се налага да търсим методи за оценка на знанията, които да са адекватни на съвременната културна ситуация и пазара на труда. Статията разглежда преимуществата и рисковете/предизвикателствата свързани с използването на този метод.

2.2 Резюме на английски

The text presents and analyses my experience with the application of the so-called un-essay, which is a form of learning control aimed at the teaching of so-called transferable skills. The method, as the name implies, is defined through the negation of the traditional academic (5 paragraph) essay. The rationale for its introduction is discussed in the context of study in

Cultural Studies at Sofia University, where students graduate as professionals for whom the social sciences and anthropology in particular form part of their necessary toolkit for understanding cultural processes. Therefore, beyond the strict anthropological and methodological disciplines, it is necessary to look for methods of knowledge assessment that are adequate to the contemporary cultural situation and labour market. This paper examines the advantages and risks/challenges associated with using this method and is also an introduction to several students projects for the course Waste as a Ressource.

3. Велислава Петрова, "Жените и градският пазар. Между пазарното приключение и професионализацията на преживяното" в: Гончарова, Степанов, Василев. 30 години специалност Културология, юбилеен сборник, ISSN (print); Университетско издателство Свети Климент Охридски, София, Ref

3.1 Резюме на български език

Статията се концентрира върху анализ на феномена на «дивите градски пазари», явление разкриващо дълбоката трансформация, произтекла от икономическите, социалните и политическите промени, случили се на глобално и национално ниво през 1980те и 1990 те години. Понятието за „диви градски пазари“ е свързано с дефиницията за „див капитализъм“ на изследователите на социалните и икономически трансформации от 1990те години. Статията изследва реализацията на жените в рамките на т.нар. Неделен пазар в Димитровград (или най-големият открит градски пазар на Балканите) и се позиционира в традицията на Сик, Ендре и Уолъс по отношение на изследванията като откритите пазари като места на икономическа и социална трансформация).

В сърцето на пазара, чрез личния и професионалния опит на моите информатори, специфичната фигура на жените търговци става видима, независимо дали е пенсионирана дама или млада предприемачка и това, което прави сериозно впечатление значителният брой жени, работещи на пазара. Статията изследва реализацията на жените в рамките на т.нар. Неделен пазар в Димитровград (или най-големият открит градски пазар на Балканите) и се позиционира в традицията на Сик, Ендре и Уолъс по отношение на изследванията като откритите пазари като места на икономическа и социална трансформация). Изглежда, че пазарът е привилегированото място за професионална реализация на жените. Но той е и враждебно място за тях,

което прави успеха им още по-впечатляващ. Специално внимание обръщам и на специфичната изследователска позиция на жена на пазара.

3.2 Резюме на английски език

The paper focuses on an analysis of the phenomenon of "wild urban markets", a phenomenon revealing the profound transformation resulting from the economic, social and political changes that took place at the global and national levels in the 1980s and 1990s. The notion of 'wild urban markets' is related to the definition of 'wild capitalism' by researchers of social and economic transformations in the 1990s. This article explores the realization of women within the so-called Sunday Market in Dimitrovgrad (or the largest open urban market in the Balkans) and positions itself in the tradition of Sik, Endre and Wallace in terms of research as open markets as sites of economic and social transformation).

The study investigates the role of women within Dimitrovgrad's Sunday Market, the largest open urban market in the Balkans, as a site of economic and social transformation, aligning with prior research on open markets. The market serves as a platform for women's professional fulfillment, despite the challenges they face. The paper highlights both the impressive presence of women traders and their unique research position within this market context. The market seems to be the privileged place for women's professional realization. But it is also a hostile place for them, which makes their success all the more impressive. I also pay special attention to the specific research position of women in the market.

4. Velislava Petrova, Experiencing the Spectacle of Fine Dining. New Forms of Festivity in Sofia, Bulgaria and Diversion of Public Space in:Valentina Marinescu, 2020, Food, Nutrition and the Media, ISSN (print):, ISSN (online):, Palgrave Macmillan, Ref, Рецензирано, International

4.1 Резюме на български език

Статията анализира начина, по който няколко специфични градски фестивали и празненства променят облика на града и преобръщат пространството (Анри Льофевр). Текстът използва за отправна точка анализа на фестивали, организирани около въображението за "изискано хранене" в публичното пространство. Наблюдаваните практики се случват на размитата граница между публични и частни събития и често се представят като отговор на капитализма и дори се инсценират като негова критика. От централно значение за тяхното случване е ролята на новите медии, които оформят

преживяването и въображението на тези събития. И в този контекст особен интерес за мен представлява начинът, по който публичното пространство се присвоява чрез различните практики на хранене или споделяне на храна, и как понятията за устойчивост, етика и морал се преплитат около темата за храната. Същевременно избраните за изследване феномени могат да бъдат класифицирани като нови културни практики, гравитиращи около приготвянето и консумирането на храна в градската зона на София.

4.2 Резюме на френски език

L'article analyse la manière dont quelques festivals urbains et célébrations spécifiques changent le visage de la ville et détournent l'espace de la ville (Henri Lefebvre). Le texte prend comme point de départ l'analyse des festivités organisées autour de l'art culinaire dans l'espace public. Les pratiques observées se déroulent sur la frontière floue entre événements publics et privés et sont souvent présentées en réponse au capitalisme, voire mises en scène pour le critiquer. Le rôle des nouveaux médias, qui façonnent l'expérience et l'imagination de ces événements, est d'une importance capitale pour leur déroulement. Dans ce contexte, je m'intéresse particulièrement à la manière dont l'espace public est approprié par les diverses pratiques de consommation ou de partage de nourriture, et à la façon dont les concepts de durabilité, d'éthique et de moralité s'entremêlent autour du thème de l'alimentation. En même temps, les phénomènes de recherche sélectionnés peuvent être classés comme de nouvelles pratiques culturelles gravitant autour de la préparation et de la consommation de nourriture dans la zone urbaine de Sofia.

5. Velislava Petrova, Le déchet entre enjeu et ressource“ In: V. Marinescu and D. Roventă-Frumușani (eds.) Communication, environnement et développement durable. Études de cas. , Cluj-Napoca: Presa Universitară Clujeană,, International

5.1 Резюме на български език

Статията разглежда въпроса за управлението на отпадъците - тема, която придобива значимост в последно време, въпреки историческото си присъствие в цялата човешка цивилизация. Въпреки че въздействието на отпадъците върху околната среда е признато, то остава сравнително периферно в контекста на Европейската зелена сделка. Настоящата глава преследва три основни цели.

На първо място, тя има за цел да промени позицията на отпадъците и боклука в теоретичния дискурс. Анализът разглежда начина, по който се конструира и развива

научното поле, свързано с материалите, асоциирани с "безполезното" и "мръсното", а именно отпадъците и боклука. Намерението е да се покаже, че чрез преосмислянето им отвъд определенията за "безполezni" и "мръсни", които произтичат от тяхната материалност, могат да се разработят по-ефективни стратегии за управление. Процесът на "почистване" на отпадъците, който включва тяхното икономизиране и категоризиране като ресурс, е преплетен с отхвърлянето на гореспоменатите категории. Този процес, макар и да не е лишен от двусмисленост, предлага прозрения за културните измерения на икономиката.

На второ място, статията контекстуализира научното знание в рамките на пространството на Югоизточна Европа, като се фокусира конкретно върху България. Изследвана е уникалната за страната амалгама от социалистическото наследство в областта на управлението на отпадъците и рязката неолиберализация от 90-те години на XX в., която засяга всички сфери на социалния и икономическия живот, включително и режимите на отпадъците.

И накрая, статията открива възможности за бъдещи дискусии относно ролята на отпадъците в антропоцена - настоящата геоложка епоха, оформена от човешките дейности. Като се занимава с тези цели, документът допринася за по-дълбокото разбиране на многостранното значение на отпадъците в съвременното общество, икономика и екологични проблеми.

5.2 Резюме на английски език

This paper addresses the issue of waste management, a subject that has gained significance in recent times despite its historical presence throughout human civilization. While waste's impact on the environment is acknowledged, it remains relatively peripheral in the context of the European Green Deal. This chapter pursues three main objectives.

Firstly, it aims to reposition waste and refuse in theoretical discourse. The analysis delves into how the scientific field concerning materials associated with the "useless" and the "dirty," namely waste and refuse, is constructed and evolves. The intention is to demonstrate that by reframing them beyond the definitions of "useless" and "dirty" that arise from their materiality, more effective management strategies could be devised. The process of "cleaning" waste, which involves its economization and categorization as a resource, is intertwined with the rejection of the aforementioned categories. This process, though not devoid of ambiguity, offers insights into the cultural dimensions of the economy.

Secondly, the paper contextualizes scientific knowledge within the Southeast European space, specifically focusing on Bulgaria. The country's unique amalgamation of the socialist waste management legacy and the abrupt neoliberalization of the 1990s, affecting all spheres of social and economic life including waste regimes, is explored.

Lastly, the paper opens avenues for future discussions concerning waste's role in the Anthropocene, the current geological epoch shaped by human activities. By addressing these objectives, the paper contributes to a deeper understanding of waste's multifaceted significance in contemporary society, economics, and environmental concerns.

6. Велислава Петрова, 2020. Боклукът като битка, боклукът като ресурс, Семинар БГ №18

6.1 Резюме на български език

Статията изследва различни начини, по които отпадъците се превръщат в ресурс в София, България. От специално значение са начините, по които в контекста на политическите борби те се оказват източник на символен капитал за участниците (било чрез използването им в негативни кампании или чрез трупането на зелен имидж).

Текстът показва и как в България отпадъците функционират на едно въобразено ниво, отчуждени от хората, които ги преработват и всекидневно ги управляват като неформалните рециклатори например. За да останат в това поле на интензивно производство на въображение, те обикновено биват обговаряни през технологиите за справяне с тях и се представят през технологични въображения, а не чрез всекидневни практики. Всичко това засилва символния им потенциал, но и ги отчуждава от материалността им и от осмислянето на начинит на тяхното третиране и управление.

6.2 Резюме на английски език

The paper explores different ways in which waste is turned into a resource in Sofia, Bulgaria. Of particular interest are the ways in which, in the context of political contestations, they prove to be a source of symbolic capital for actors (either through their use in negative campaigns or through the accumulation of a green public image).

The text also shows how waste in Bulgaria functions at an imaginary level, alienated from the people who process and routinely manage it, such as informal recyclers. In order to remain in this field of intensive imaginative production, waste is usually negotiated through the technologies for dealing with it, and represented through technological imaginaries rather than everyday practices. All this enhances their symbolic potential, but also alienates it from

its materiality and from making sense of the ways in which waste materials are treated and managed.

7. Велислава Петрова, 2020, Ненужното като изследователски проблем., Социологически проблеми, брой:1, 2020, ISSN (print):0324-1572, ISSN (online):2603-4131, Ref

7.1 Резюме на български език

Статията анализира конструирането и трансформацията в рамките на академичните изследвания на материалността, свързана с "изхвърленото" или "безполезното", и по-точно с феномените на отпадъците и боклука. Основната теза е, че ако се откажем от дефинирането на отпадъците и боклука чрез понятията "безполезност" и "мръсотия", категориите отпадъци и боклук се променят. Повторното прилагане на определението за отпадъците като ресурс трансформира техния статут в статут на икономически феномен. Тази трансформация води до собствени въздействия, които могат да бъдат положителни и свързани с по-добри възможности за третиране или отрицателни и свързани с опасни ефекти върху здравето и благосъстоянието. Повнимателно са проследени три изследователски казуса свързани с концептуализирането на отпадъците като ресурс. Първият казус е свързан с развитието на собствена икономика и финансов интерес около рециклирането, който невинаги съвпада с екологичния интерес и най-вече около идеологизирането на дискурсите по отношение на отпадъците. Представен е изследователският опит на Андрю Джегър върху начина, по който в Калифорния се въвежда рециклирането като по-екологичен метод (на мястото на опаковките за многократна употреба). Вторият е условно наречен "боклука на боклука" и се отнася към опитите на френски архитекти преподаватели съвместно със студенти да намерят употреба на дънната пепел получена от изгаряне на отпадъци в Лион. Третият казус се отнася към отпадъците като информационен ресурс и стъпва на класическото изследване Проект Боклук на Раджи, което разкрива способността на отпадъците поради междинното си положение между частното и публичното да носят и предават информация. Той е продукт на частната и интимна сфера, но веднъж излезнал в публичното пространство ние губим власт над него, без той да губи потенциала си да разкрива информация за нас и тази информация може да се търгува. Този казус е разгледан през събралите обществения интерес практики на

изследване на отпадъчни води за проследяване на разпространението на ковид 19 през 2020 в САЩ.

7.2 Резюме на английски език

The paper analyses the construction and transformation within the academic studies of the materialities related to the “wasted” or the “useless” and more precisely the phenomena of waste and garbage. The main thesis is that if we abandon the definition of waste and garbage through the notion of “uselessness” and „dirtiness, the categories of waste and garbage change. Reapplying a definition of waste as a resource transforms its status into the one of an economic phenomenon. That transformations produces its own impacts, which could be positive and related to a better treatment options or negative and related to hazardous effects on health and welfare. Three research case studies related to the conceptualization of waste as a resource are more closely followed. The first case study relates to the development of a self-interested economy and financial interest around recycling, which does not always coincide with environmental interest and especially around the ideologisation of discourses around waste. Andrew Jaeger's research experience on how recycling is being introduced as a more environmentally friendly method in California (in place of reusable packaging) is presented. The second is tentatively called "the garbage of garbage" and refers to the attempts of French architect-teachers together with students to find a use for the bottom ash obtained from the incineration of waste in Lyon. The third case study refers to waste as an information resource and builds on the classic study of Rathje's Garbage Project, which reveals the ability of waste, due to its intermediate position between the private and the public, to carry and transmit information. It is a product of the private and intimate sphere, but once in the public domain we lose power over it without it losing its potential to reveal information about us and this information can be traded. This case study is examined through the gathered public interest practices of wastewater surveys to track the spread of clade 19 through 2020 in the United States.

8. Velislava Petrova, La nourriture en tant que circonstance, la nourriture en tant que situation in: Valentina Marinescu et Daniela Roventă-Frumuşani, Santé et nutrition dans les média actuels, ISBN:978-606-998-084-2, Universitatea din Bucureşti pentru ediția, Bucarest, International

8.1 Резюме на български език

Моята аргументация се основава на хипотезата, че сме свидетели на решаваща промяна в отношението към кулинарното потребление, свързана както с предефинирането на значението на кулинарните умения и хранителните продукти, така и с начина, по който се генерира знание в съвременния културен контекст, и съответно с промените в квалификацията на експертите. Тези промени ни карат да преосмислим и понятието за локалност и автентичност, като в същото време елиминират появата на морални напрежения, произтичащи от потреблението. Каква е връзката между тези практики и променящата се структура на капитализма?

8.2 Резюме на френски език

Mon argumentation repose sur l'hypothèse selon laquelle nous sommes en train d'assister à un changement crucial dans les attitudes vis-à-vis de la consommation culinaire, lié à fois à la redéfinition de la signification des compétences culinaires et des produits alimentaires, à la manière dont le savoir est généré dans le contexte culturel contemporain et par conséquent à la modification des qualifications des experts. Ces changements nous conduisent à repenser aussi la notion de localité et d'authenticité en même temps qu'ils éliminent l'émergence de tensions morales issues la consommation. Quel est le lien entre ces pratiques et la structure changeante du capitalisme?

9. Велислава Петрова, 2018. Димитровград: много древен или много млад?, СеминарБГ№16

9.1 Резюме на български език

Димитровград е интригуващ, защото съчетава в себе си едновременно срамното и славното минало и настояще. Текстът стъпва на понятието идеи-образи, чрез което се опитва да осмисли структурата на социалния живот и спойката между хората, като проследява промяната в градското въображение чрез едно повторно завръщане към терен седем години по-късно. Опитвам се да разбера какво е мястото на Неделния пазар, чалгата, археологията, социалистическото наследство в сложната палитра на градската идентичност. Защо местните говорят за Димитровград като за българската Аляска?

9.2 Резюме на английски език

What makes Dimitrovgrad intriguing is the ability of its imaginary to combine the shameful and the glorious, from its past and present, and in such way to stand apart from other Bulgarian cities. Through the notion of idée-image developed by Bronislaw Baczko, I try

to understand the structure of social life and the way social relations are constructed there. I revisited my previous field site after a break of 7 years and I was intrigued by the transformation within the urban imaginary, which has happened (or of which I was unaware at that moment). While navigating through the figures of its identity. I am trying to understand what is the place of Nedelniya (Sunday) market, the chalga (popfolk music), archaeology and the socialist past and heritage in the complicated pattern of Dimitrovgrad urban identity.

10. Велислава Петрова, 2018. Спектакълът на изисканото хранене заедно. Нови форми на празничност в София и преобръщане на употребите на публичното пространство , Българска етнология, брой:4, 2018, Ref

10.1 Резюме на български език

Статията се фокусира върху две форми на присвояване на градското пространство от нови форми на празничност, организирани около консумацията на храна. Въпреки че новите форми се намесват в общественото пространство и използват неговата идеология, тези практики по-скоро поставят под въпрос общия достъп до него. Обикновено те се организират като частни събития, но следвайки логиката на новия капитализъм, те настояват за по-висока, често некомерсиална цел, която добавя стойност към преживяването. Това може да бъде демонстративната борба срещу разточителството или естетизирането на консумацията на храна в публичното пространство като форма на създаване на преживявания. Новите медии играят ключова роля в преживяването и продуцирането на тези събития: от тяхното оповестяване и достъп до организирането на визуалната им идентичност.

10.2 Резюме на английски език

The article focuses on two forms of appropriation of the urban space by new forms of festivity organized around food consumption. Although the new forms intervene with public space and use its ideology, these practices rather question the general access to it. Usually, they are organized as private events but following the logic of new capitalism, they insist on a higher, often non-commercial, purpose that adds value to the experience. This may be the demonstrative struggle against wastefulness or aestheticization of food consumption in the public space as a form of creating experiences. The new media play a key role in the experiencing and producing of these events: from their disclosure and access to the organization of their visual identity.

11. Velislava Petrova, 2017. “Are You Giving Water?” New Forms of Expertise in the Field of Infant Diet in Contemporary Bulgaria , , Ethnologia Balkanica, брой:20, 2017, ISSN (print):1111-0411, Ref

11.1 Резюме на български език

Въвеждането на твърда храна в диетата на кърмачето е важен период, който се регулира от ритуали на преход както за родителя, полагащ грижи, така и за детето, тъй като бележи еманципацията на детето от главния грижещ се за него. Трансформациите в българското общество водят до преобразуване на родствените връзки и до разпространяване на родителски стилове, които разчитат на собствени мрежи от опит и нива на доверие. Статията се концентрира върху разцепления в експертните системи и появата на нови участници под въздействието на новите медии и технологии, мобилността и дори трансформацията в самото знание.

11.2 Резюме на английски език

Introducing solid foods into an infant’s diet is an important period regulated by rites of passage both for the care-giving parent and the child as it marks the child emancipation from the principal caregiver. The transformations within Bulgarian society led to a transformation of kinship relations and proliferation of parenting styles, which rely on their own networks of expertise and levels of trust. The paper analyzes the splits within expert systems and the appearance of new actors, under the effect of new media and technologies, mobility and even transformation within the knowledge itself.

12. Velislava Petrova, 2017 Why Garbage Matters, , CAS Working Papers, брой:8, CEEOL

12.1 Резюме на български език

Обсебени сме от боклука и отпадъците, които произвеждаме: Изкуството е обсебено от боклука; политиката се занимава с него през цялото време; той е навсякъде в медиите; вкоренен е във всекидневните ни практики и начинът, по който това се случва, е нещо уникално в човешката история. Вярвам, че причината за тази обсебеност се крие в срама и вината, които боклукът поражда в съвременната ни културна ситуация. Въпреки повсеместното присъствие на дискурси, разкази и практики, свързани с отпадъците, доскоро темата беше слабо проучена в социалните науки. Или, казано с

думите на Мартин О'Брайън (O'Brien2008), "ние се отнасяме към отпадъците, сякаш те са нематериални, отделени от света, който обитаваме".

Статията анализира културната история на отпадъците в България и съвременните въображения около тях през три метафори: минало, настояще и бъдеще на отпадъците. Така, миналото се отнася до начина, по който социалистическата държава управлява отпадъците и данните от тази част са основно базирани на архивни материали. Настоящето се концептуализира през материалната култура и всекидневните практики свързани с отпадъците и почива основно на включено наблюдение и интервюта в рамките на домакинства. Бъдещето (или както е дадено в текста Отвъдният живот на отпадъците) се отнася към един специфичен казус на преобръщане на отпадъците в стока в рамките на битпазара в София.

12.2 Резюме на английски език

We are obsessed with the garbage and rubbish we produce: Art is obsessed with garbage; politics deals with it all the time; it is all over the media; it is rooted in our everyday practices, and the way that happened is something unique in human history. I believe the reason for that obsession is hidden in the shame and guilt garbage engenders in our contemporary cultural situation. Despite the omnipresence of discourses, narratives and practices related to waste, the topic has been understudied in social sciences till recently. Or, to put it in the words of Martin O'Brien (O'Brien2008), "We treat waste as if it was immaterial, apart from the world we inhabit".

The article analyzes the cultural history of waste in Bulgaria and contemporary perceptions surrounding them through three metaphors: the past, present, and future of waste. In this way, the past refers to how the socialist state managed waste, with data in this section primarily based on archival materials. The present is conceptualized through material culture and everyday practices related to waste, relying mainly on participant observation and household interviews. The future (as presented in the text "The Afterlife of Waste") pertains to a specific case of transforming waste into goods within the informal market in Sofia.

13. Велислава Петрова, "Дивите" пазари като места на "несигурност" и "мръсотия" в По стъпките на Другия. Сборник в чест на Майя Грекова, ЛИК, София

13.1 Резюме на български език

Настоящата глава се фокусира върху два "диви" градски пазара в България (бившия неформален бълха пазар в София, пазар с дълга история на пространствена миграция и интензивно символично производство; и Неделния пазар в Димитровград, който се е разширил около традиционния пазар за селскостопанска продукция през годините на "прехода"). Тези места разкриват дълбоката трансформация на българските градове в резултат на икономическите, социалните и политическите трансформации, които се случват на глобално и национално равнище.

Въпреки че тези пазари имат напълно различен произход, те споделят дълбоки прилики в начина, по който се въобразява тяхното пространство. Връзката между пазара и града може да се определи чрез три необходимости: да се скрие пазара, да се ограничи видимостта му и да се наложат граници. Изследваните пазари често се смятат за мръсни и срамни - обстоятелство, произтичащо от несигурността и неяснотата, които структурират пазарния опит и практика.

Главата изследва връзката между символното производство на мястото на пазара като мръсно и несигурността по отношение на пазара (като място, като практика и като принцип). Всъщност преживяванията, свързани с двата пазара, се смятат за срамни, а срамът се изразява чрез физическото описание на обектите като мръсни. Анализирам как това (пре)оформя вселената на пазара и влияе върху икономическите практики. Срамът чрез физическия си корелат мръсотията е пряко свързан със степента на несигурност, действаща в рамките на мястото и структурираща го. Докато в случая с Димитровград мръсотията се асоциира (само) с прах, на софийския битак мръсотията е много по-нюансирана. Така че различните видове несигурност се изразяват в различни степени на мръсотия.

Изследователските техники са неструктурирани интервюта, житейски разкази, наблюдение на участник и пряко наблюдение, скициране, фотографиране и анализи на документи.

13.2. Резюме на английски език

The chapter focuses on two "wild" urban marketplaces in Bulgaria (the former informal flea market in Sofia (the capital of Bulgaria) with a long history of spatial migration and intensive symbolic production; and the open-air marketplace in Dimitrovgrad, that has expanded around the traditional marketplace for agricultural production during the "transition" years).

These places reveal the deep transformation of Bulgarian cities resulting from the economic, social, and political transformations occurring at a global and national level.

Although these marketplaces have completely different origins, they do share profound similarities in the way their space is imagined. The relation between the marketplace and the city could be defined through three necessities: to hide it, to restraint its visibility and to impose boundaries. The studied marketplaces are often considered as dirty and shameful, a fact originating in the insecurity and incertitude structuring the market experience and practice, and that aspect is central to the chapter

Research techniques are unstructured interviews, life stories, participant and direct observation, sketching, taking pictures and documentary analyses.

14. Velislava Petrova, 2015, The New Interactive Cultural Industries. Notes from the "Centre of the Universe", семинарБГ, брой:3,

14.1 Резюме на български език

Стара Загора е градът на поетите, градът на липите, градът на правите улици (и кривите хора). Стара Загора е центърът на Вселената. Това е сякаш един от малкото градове все още силно доминирани от индустрията. Там са съсредоточени няколко големи предприятия: ТЕЦ Марица Изток, Загорка, винопроизводители, строителната компания Трейс. На фона на рационалната решетъчна пространствена структура, Стара Загора се оказва и град, в който всички говорят за особени енергии и предназначаности, но и в който мотивът за обзримост и контрол преминава през всички разкази.

Статията анализира три казуса на това, което наричаме "интерактивни културни индустрии", или на онези агенти, които, според мен, преформулират полето на културата, като произвеждат нов културен продукт, разположен на границата между идеалното и комерсиалното; продукт, който оспорва подвижната граница между частното и публичното и силно разчита на интерактивността и участието на потребителя.

14.2 Резюме на английски език

Stara Zagora is the city of poets, the city of lindens, the city of straight streets (and crooked people). Stara Zagora is the centre of the universe. It's like one of the few cities still heavily dominated by industry. Several large enterprises are concentrated there: the Maritsa

East thermal power plant, Zagorka, wine producers, the construction company Treis. Against the backdrop of a rational grid spatial structure, Stara Zagora has also turned out to be a city where everyone talks about particular energies and forebodings, but where the motif of foreseeability and control runs through all the narratives.

The paper analyses three case studies of what we call “interactive cultural industries”, or, of those agents, who, I believe, are reformulating the field of culture by producing a new cultural product, situated on the edge between the ideal and the commercial; a product challenging the fluid border between the private and the public, and strongly relying on the interactivity and involvement of the consumer.

15. Велислава Петрова, 2014, Храната като обстоятелство, храната като ситуация, семинарБГ, брой:10А

15.1 Резюме на български език

Текстът тръгва от хипотезата, че сме свидетели на съществена промяна в отношението към храненето, която е свързана с предефиниране на значенията на кулинарните умения и хранителните продукти, с начина, по който се генерира знание в съвременния културен контекст и промяна в квалификацията на експертите. Тези промени водят от своя страна до преосмисляне на понятието за локалност и автентичност, като така се сменя моралното напрежение от консумацията чрез изтегляне на преден план на производството. Как тези практики се отнасят към променящата се структура на капитализма?

15.2 Резюме на английски език

The text starts from the hypothesis that we are witnessing a fundamental transformation in attitudes towards eating, which is linked to a redefinition of the meanings of culinary skills and food products, to the way knowledge is generated in the contemporary cultural context and to a change in the qualification of experts. These changes, in turn, lead to a reconsideration of the notion of locality and authenticity, thus taking the moral pressure off consumption by bringing production to the front. How do these practices relate to the changing structure of capitalism?

16. Велислава Петрова, 2013, Боклукът като граница, Критика и хуманизъм, брой:36

16.1 Резюме на български език

Статията се стреми да изясни начина, по който боклукът като материалност участва в изграждането на социални отношения в контекста на национализма. Централно място заемат чувството на срам и отвращение, свързани с мръсотията и отпадъците, тъй като те влизат в пряка връзка с националистическите чувства. Именно чрез тази връзка се създава специфична мотивация, ориентирана към реактуализиране на търговски каузи. Това, което прави впечатление в анализирания материал, е специфичната актуализация на дискурси, свързани с почистването, от времето на комунизма, но това време напълно приватизирано от една медия и използвано за комерсиални цели, при което почистването на националната територия представлява това, което познаваме от френския език - *supplément d'âme*.

16.2 Резюме на английски език

The article tries to make understandable the way the garbage as materiality participates in the construction of social relation in the context of nationalism. The sensation of shame and disgust associated with dirt and waste are central, as they enter into a direct relationship with nationalist feelings. It is through that connection that a specific motivation is created, orientated towards the reactualization of commercial causes. What is striking in the analyzed materials, is the specific actualization of cleaning related discourses from communist times, but that time completely privatized by one media and used for commercial purposes, in which the cleaning the national territory represents what we know from French, a *supplément d'âme*.

17. Vélislava Pétrouva, 2011, Les femmes d'un marché urbain. Entre l'aventure marchande et la professionnalisation de l'expérience, Ethnologia Balkanica, брой:15

17.1 Резюме на български език

Статията се фокусира върху анализа на феномена "диви градски пазари" - явление, което разкрива дълбоката трансформация в резултат на икономическите, социалните и политическите промени, настъпили на глобално и национално ниво в България през 80-те и 90-те години на XX век. Понятието "диви градски пазари" е свързано с определението "див капитализъм", дадено от изследователите на социалните и икономическите трансформации през 90-те години на XX век. Настоящата статия изследва реалността на жените на неделния пазар в Димитровград (или най-големия открит градски пазар на Балканите) и се позиционира в традицията на Сик, Ендре и

Уолъс по отношение на изследванията на откритите пазари като места на икономически и социални трансформации).

В сърцето на пазара, чрез личния и професионалния опит на моите информаторки, става видима специфичната фигура на жените търговки, независимо дали са пенсионерки или млади предприемачки като особено впечатляващ е значителният брой жени, работещи на пазара. Пазарът се оказва сякаш идеалното място за жените да реализират професионалния си потенциал. Но той е и враждебно място за тях, което прави успеха им още по-впечатляващ.

17.2 Резюме на френски език

L'article se concentre sur une analyse du phénomène des "marchés urbains sauvages", un phénomène révélateur de la transformation profonde résultant des changements économiques, sociaux et politiques survenus aux niveaux mondial et national dans les années 1980 et 1990 en Bulgarie. La notion de "marchés urbains sauvages" est liée à la définition du "capitalisme sauvage" par les chercheurs des transformations sociales et économiques dans les années 1990. Cet article explore la réalité des femmes au sein du marché du dimanche à Dimitrovgrad (ou le plus grand marché urbain ouvert des Balkans) et se positionne dans la tradition de Sik, Endre et Wallace en termes de recherche sur les marchés en plein-air en tant que lieux de transformation économique et sociale).

Au cœur du marché, à travers les expériences personnelles et professionnelles de mes informateurs, la figure spécifique des femmes commerçantes devient visible, qu'il s'agisse d'une dame retraitée ou d'une jeune entrepreneure, et ce qui impressionne particulièrement est le nombre significatif de femmes travaillant sur le marché. Le marché semble être l'endroit privilégié pour la réalisation professionnelle des femmes. Mais c'est aussi un endroit hostile pour elles, ce qui rend leur succès d'autant plus impressionnant.

18. *Velislava Petrova, Take the Market Out of Sight, , СеминарБГ, issue:11, 2011,*

Ref

18.1 Резюме на български език

Когато отидох за пръв път в Димитровград през 2005, усещането за голям градски пазар, обемащ всичките сфери на града, беше сякаш навсякъде. Самият автобус спираше на улицата, която води към него и върволицата от коли, насочила се натам нямаше спиране до малките часове на деня. Търговците разтваряха сергиите си от два

часа през нощта на предния ден и по тъмните алеи кипеше бурна дейност. Сякаш изтикан преди отвъд града, по продължение на ж.п. линията, пазарът бавно, но сигурно се разпростираше отвъд земеделските земи, на които се намираше, беше обгърнал старата спортна зала и навлизаше към жилищните блокове. Това усещане за инвазия сякаш бе продиктувано от настроенията, които самите търговци споделяха: пазарът бе едновременно срамен, мръсен, но и необходим и реален. Димитровград, градът на младостта, „туптящото сърце на индустрията“, през 1990 се беше превърнал в града с най-голям открит градски пазар. Това усещане се промени при завръщането ми към пазара през 2008, когато слизайки от влака установих променено работно време и сякаш по-опитомен и скрит пазар. Но тази промяна на повърхността крие една по-дълбока промяна в капиталите, която ще се опитам да анализирам.

Статията разглежда трансформациите в градския пазар на Димитровград през периода 2005-2008 г. Изследването се фокусира върху динамиката на развитие на градския пазар, начините на функциониране и промените във взаимоотношенията между търговците и градската среда. През 2005 г. пазарът се характеризира с голям обем и дейност, превърнал се в неотделима част от градската структура. Транспортният поток и търговската активност през нощта олицетворяват динамичния пулс на пазара, но и неговата флуидност и нерегламентираност. През 2008 г. се наблюдава промяна в работното време и облика на пазара, което указва на по-скрита и структурна промяна. В статията се разглеждат възможни причини за тези промени, като основно внимание се обръква към икономическите трансформации и промените в самия капитализъм. Текстът анализира трансформацията на градския пазар като отражение на по-широките социално-икономически процеси в региона, докато подчертава взаимодействието между пазарната динамика и изменения в капитализма. От централно значение е понятието за преобръщане на пространството по Анри Льофевр.

18.2 Резюме на английски език

When I first visited Dimitrovgrad in 2005, the impression of a large town marketplace spreading out to all parts of the town seemed to hang all over the place. The interurban bus pulled up on the street leading to the marketplace, and the procession of cars heading that way did not end until the small hours of the day. The vendors opened their stands at two o'clock in the morning, and the dark alleys hustled and bustled with people. As if the marketplace, once forced out of the town, along the railway tracks, had slowly but steadily

spread beyond the farm land where it stood; it had taken over the old sports hall and was making its way into the residential blocks of flats. As if the impression of invasion was dictated by the sentiments shared by the vendors themselves – the marketplace was shameful and dirty, even if indispensable and real. Dimitrovgrad, the town of the youth, “the beating heart of the industry”, had become the town with the largest open-air marketplace in 1990. The impression changed when I revisited the marketplace in 2008 – getting off the train, I found a seemingly more tamed and hidden marketplace with changed working hours. There is a deeper change in the structure of capital behind this change on the surface, which I will try to analyze here.

The article examines the transformations in the urban market of Dimitrovgrad during the period 2005-2008. The study focuses on the evolution of market dynamics, modes of operation, and changes in the relationships between traders and the surrounding environment. In 2005, the market was characterized by a significant volume of activity, becoming an integral part of the urban fabric. The flow of transportation and commercial activity during the night symbolized the dynamic pulse of the market. In 2008, a shift in working hours and the market's appearance is observed, indicating a more concealed and structured operation. The article explores potential reasons for these changes, with a primary emphasis on economic transformations and transformations within the capitalism. The paper analyzes the transformation of the urban market as a reflection of broader socio-economic processes in the region, while underscoring the interplay between market dynamics and capital changes within the framework of trade and market activity structure. The notion of spatial diversion (Henri Lefebvre) is of central importance to the paper argumentation.

**19. Велислава Петрова, Българска европейска идентичност, ,
Социологически проблеми, брой:1-2, 2007**

19.1 Резюме на български език

Статията изследва трансформацията на българската националистическа идентичност в референтната рамка на процеса на присъединяване към ЕС. Анализирани са три типични казуса в наративите конструиращи националната история: "история-енциклопедия", "история-ръководство", "история-идеология". В рамките на анализа показвам, че е налице процес на (ре)конструиране на българската национална идентичност по начина, по който тя включва "европейското" измерение като една от изначалните си характеристики; това включване внася концептуален конфликт. То

възприема традиционните конотации на символичния център и ги пренася върху собственото си пространство и минало. В резултат на това във всички текстове се наблюдават силни националистически тенденции.

19.2 Резюме на английски език

The text investigates the transformation of the Bulgarian nationalist identity within the reference framework of the pre-accession process. Three typical case studies in writings on national history have been analyzed: „history-encyclopaedia“, „history-manual“, „history-ideology“. We will try to prove that there is a process of (re) construction of the Bulgarian national identity in the way it incorporates the „European“ dimension as one of its primordial characteristics; this incorporation introduces a conceptual conflict. It takes the traditional connotations of the symbolical centre and transposes them onto its own space and past. As a result, strong nationalist tendencies are observed in all the texts.

20. *Véislava Pétrova, 2009, La transformation économique et ses effets sur l'espace urbain bulgare. Le cas de Dimitrovgrad, , Divinatio, 2009, стр.:187-207, Ref*

20.1 Резюме на български език

Статията разглежда икономическата трансформация и нейното въздействие върху градското пространство в България, като се фокусира върху случая на Димитровград. Тази трансформация, която произтича от глобалните и националните промени през 80-те и 90-те години на XX век, е изследвана от гледна точка на "дивите градски пазари", които отразяват концепцията за "дивия капитализъм".

20.2 Резюме на френски език

Cet article examine la transformation économique et son impact sur l'espace urbain en Bulgarie, en se concentrant sur le cas de Dimitrovgrad. Cette transformation, qui découle des changements globaux et nationaux des années 1980 et 1990, est étudiée sous l'angle des "marchés urbains sauvages", qui reflètent le concept de "capitalisme sauvage".

21. *Velislava Petrova, L'Anthropocène in: CONCEPTS-CLÉS DE LA COMMUNICATION ENVIRONNEMENTALE ET DU DÉVELOPPEMENT DURABLE*

21.1 Резюме на български език

Текстът представя съвременният дебат около понятието за Антропоцен и историята на неговото възникване. Антропоценът като название се опитва да назове ясно ролята на човека като геологична сила. Самото понятие въпреки, че произлиза от

средите на геолозите не е прието като част от официалната периодизация. За сметка на това, то е добило плътност и живот в рамките на социалните науки. Текстът обвързва понятието Антропоцен със съвременния дебат в антропологията за проблематизирането на отношението природа-култура чрез основните автори в този дебат: Ана Цинг, Филип Дескола, Брюно Латур и разбира се, ролята на Диипта Чакрабарти.

21.2 Резюме на френски език

Le texte présente le débat contemporain autour du concept de l'Anthropocène ainsi que l'histoire de son émergence. L'Anthropocène, en tant que dénomination, tente de désigner clairement le rôle de l'homme en tant que force géologique. Le concept lui-même, bien qu'issu des cercles scientifiques en géologie, n'a pas été accepté dans le cadre d'une périodisation officielle. En revanche, il a gagné en densité et en vitalité au sein des sciences sociales. Le texte relie le concept de l'Anthropocène au débat contemporain en anthropologie sur la problématisation de la relation nature-culture à travers les principaux auteurs de ce débat : Anna Tsing, Philippe Descola, Bruno Latour et bien sûr le rôle de Deepta Chakrabarty.

22. Велислава Петрова, 2007, Виж пазарът бяга! Критика и хуманизъм, бр. 24

22.1 Резюме на български език

Статията изследва трансформацията, която се случва в българския градски пейзаж през последните 20 години. Изследователският интерес е съсредоточен върху миграцията и стабилизирането на бивш неформален пазар в София като пример за това явление. Този процес се разглежда като резултат от дълбока промяна в ролята на гражданите и от формирането на нови политико-икономически елити. Сам по себе си бидейки лиминален феномен, пазарът поражда редица митове за своя произход, организация и материална култура. Тези митове правят видим разрива в опита на миналото. Твърдим, че е налице символично изместване на пазара в рамките на физическия му вид. Така той е едновременно легализиран и скрит в периферията на града.

22.2 Резюме на английски език

The paper investigates the transformation which is taking place in the Bulgarian urban landscape during the last 20 years. The research interest is concentrated on the migration and stabilization of a former informal market-place in Sofia as an example of the phenomenon. That process is seen as a result of a deep change in the role of the citizen and of the formation of new politico-economic elites. Being itself a liminal phenomenon, the marketplace

engenders a set of myths about its origins, organization and material culture. Those myths make visible a rupture in the experience of the past. We argue that there is a symbolic displacement of the marketplace within its physical one. So, it is simultaneously legalized and hidden in the city periphery.